CL3S
CENTRE FOR LIFE LONG LEARNING SERVICES

SBO, 22 januari 2019

Van diploma naar portfolio

GPL & VPL in samenhang onderzoeken

Dr. Ruud Duvekot

Centre for Lifelong Learning Services (CL3S)

SBO Congres Gepersonaliseerd Onderwijs

Utrecht, 22 januari 2019

Doelstelling

Kennisuitwisseling over het onderzoeken van de rol van leren in de veranderende samenleving.

Input: promotieonderzoek “Leren Waarderen”. Kwalitatief onderzoek van de zich ontvouwende praktijk van valideren en gepersonaliseerd leren.

De lerende samenleving

Van **diploma** …

- Een formeel, eenmalig bewijs van kennen en kunnen
- Voorgeschreven leerroute (wat, hoe & wanneer leren)
- Nauwelijks persoonlijk eigenaarschap

… naar **portfolio**:

- Levenlange, meervoudige bewijzen van kennen en kunnen
- Leerwegonafhankelijk leren
- Persoonlijk eigenaarschap

Context

21st eeuws leren is …

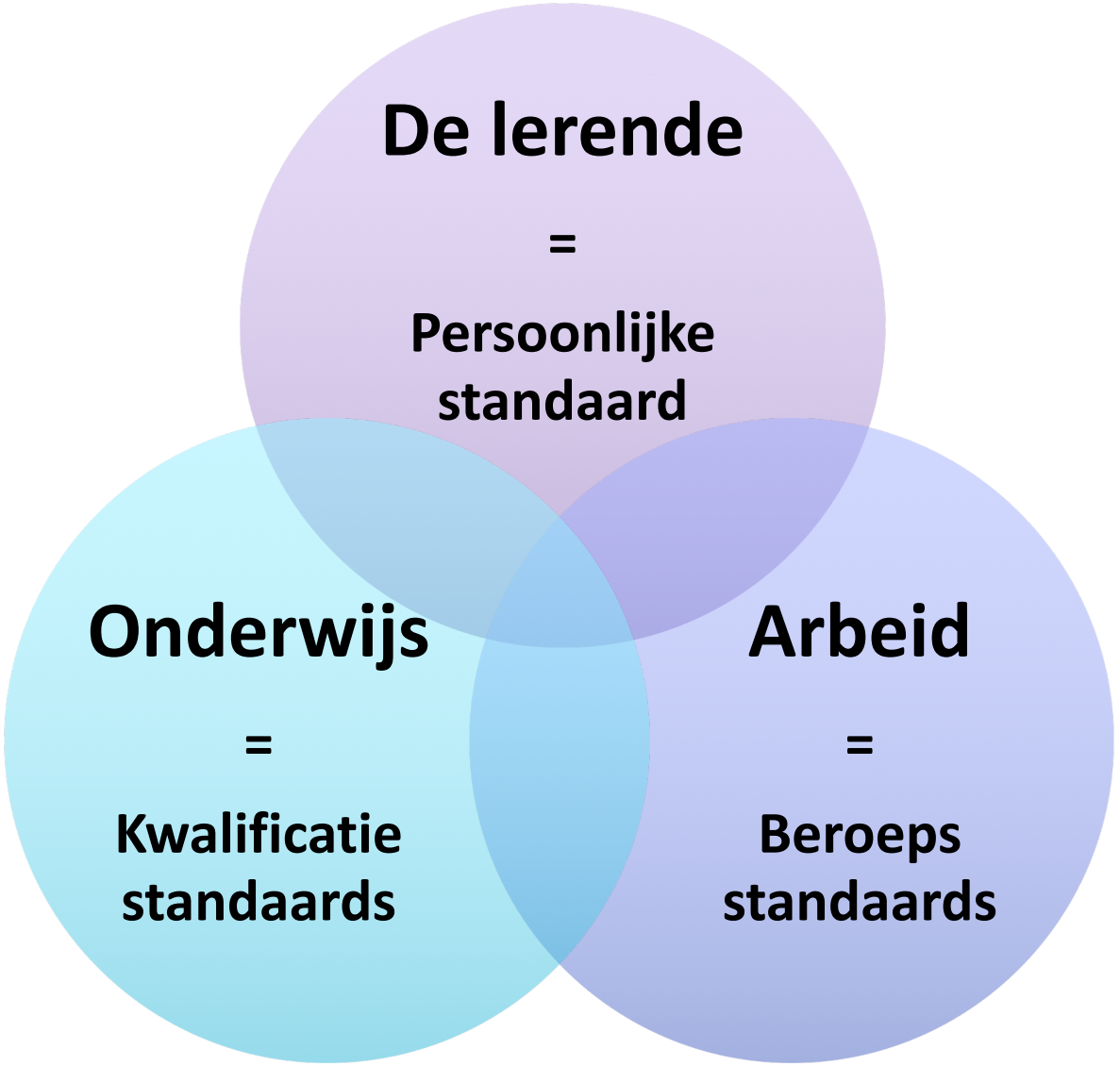
… formeel, informeel and non-formeel leren

… levenlang leren

… leeruitkomsten

… de waarde van overdraagbare competenties

Het speelveld

Eigenaarschap van leren

*"**Leren dient beschouwd te worden als** een ontwikkleingsgericht en dialogisch process van 'actie-reflectie-praxis' van én door mensen (= leraren en lerenden).*

Het is een anti-depositair process, in tegenstelling tot het traditionele bank-systeem."

Paolo Freire, 1972

Hoe een dialoog te creëren?

CL3S

Een dialoog start bij jezelf:

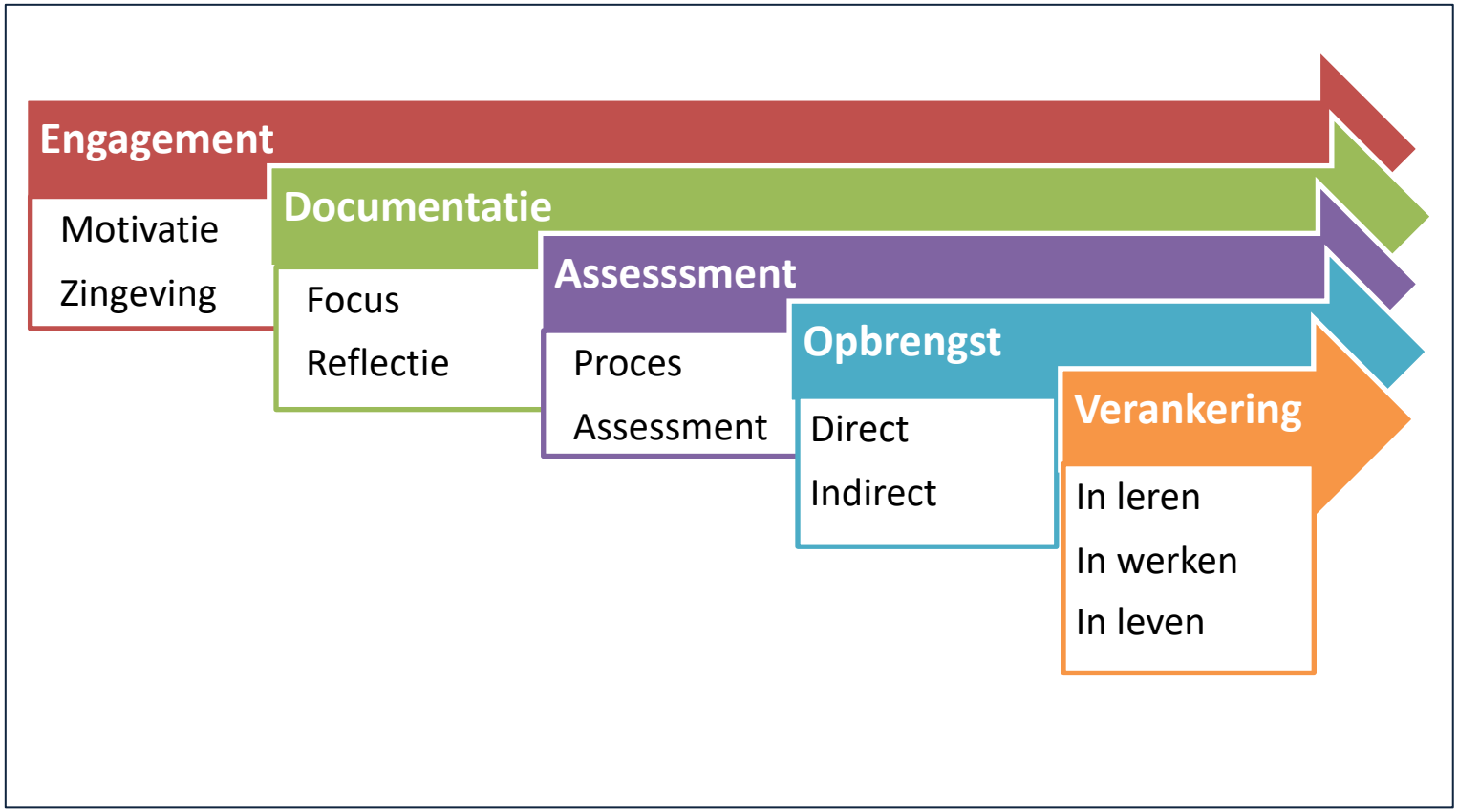
1. Weten wie ik ben, wat ik deed/doe en waar ik heen ga
2. Zelfreflectie voor motivatie tot leren
3. Persoonlijke documentatie en bewijsvoering
4. Vanuit persoonlijke standaard verbinden met kwalificatie en beroepsstandaards
5. Creëren van persoonlijk eigenaarschap van **mijn** leerproces in dialoog met maatschappelijke systemen

VPL is het instrument

De Validering van eerder en/of elders verworven Persoonlijke Leerervaringen (VPL) is een leerwegonafhankelijke beoordelingssystematiek die zich richt op het herkennen, waarderen, erkennen en verder ontwikkelen van de competenties die iemand in welke leeromgeving dan ook al heeft geleerd: in formele leeromgevingen als school of scholingsinstituut en in meer non-formele of informele leeromgevingen als werkplek, sociale activiteiten en privéwereld..

n.b. *VPL staat ook voor de meer gebruikele term van* ***EVC****. Zie de bijlage over terminologie.*

Het proces van VPL

Gepersonaliseerd leren…

… is een dynamisch leerconcept waarin de lerende centraal staat en waarin zij flexibel en op de persoon afgestemd leerarrangementen kan (mede)initiëren en aangaan binnen een leercultuur die is gebaseerd op dialogisch, geflexibiliseerd, prospectief en levenlang leren.

VPL en GPL

Waar VPL *acquisitie in participatie*

is, is

GPL *participatie in acquisitie*

De dialoog van Valideren &Leren

Onderzoekskader

Competenties als bouwstenen voor leren
Portfolio als onderhandelingsmateriaal
Dialoog als onderhandeling over leren
Assessment als scheidsrechter
Eigenaarschap als randvoorwaarde

Praktijkvoorbeelden

Hoe toont zich de lerende samenleving in de praktijk m.b.v. geïntegreerd VPL/GPL?

Twee voorbeelden:

1. Participatie vluchtelingen
2. Zij-instroom in het leraarschap

Competentietraining IVC (1)

Creëer eigen-waarde door jezelf in je eigen kracht te zetten door middel van het waarderen van je eigen levens- of leerervaringen.

Elke leerervaring kent bepaalde waarden die je eerst zelf moet erkennen (zelfwaardering), alvorens je ook externe erkenning kunt verwerven (maatschappelijke waardering).

Competentietraining IVC (2)

Creëer eigen-waarde door jezelf in je eigen kracht te zetten door middel van het waarderen van je eigen levens- of leerervaringen.

Elke leerervaring kent bepaalde waarden die je eerst zelf moet erkennen (zelfwaardering), alvorens je ook externe erkenning kunt verwerven (maatschappelijke waardering).

Competentietraining IVC (3)

6 sessies met huiswerk

Dagdeel 1: kennismaking, beschrijving levensfasen aan de hand van foto's, begripsvorming van competenties en aanvang 'levensloop'.
Dagdeel 2: vervolg 'levensloop', opzetten van persoonlijk portfolio.
Dagdeel 3: portfolio invullen, met vertaalslag naar competenties.
Dagdeel 4: opdrachten: 'sterke en zwakke kanten', 'persoonlijke kwaliteiten', 'reclamespot'.
Dagdeel 5: koppeling met (relevante) normstellende referentiekaders, zoals beroepscompetentieprofiel, certificaat, vacature, functieprofiel.
Dagdeel 6: opstellen persoonlijk profiel, maken actieplan; presentatie competentieprofiel en actieplan aan de groep.
Afsluitend: beoordeling van competentieprofiel en actieplan.

Competentietraining IVC (4)

Uitkomsten competentietraining

- Beroeps- en loopbaanadvies.
- Doel en richting aan de speurtocht naar werk.
- Bewijsstukken voor een vervolgopleiding (toegang en/of vrijstellingen).
- Basis voor (werk)promotie.
- Het vinden van gepast vrijwilligerswerk.
- Verankering in lll-perspectief

Zij-instroom (1)

Geïntegreerde aanpak met als doel versneld leren voor een lesbevoegdheid:

- Portfoliovorming
- Intake-assessment
- Maatwerk in leren en werken
- Eindassessment
- Bevoegd lesgeven

Zij-instroom (2)

In de praktijk blijkt:

- Spanning op portfoliovorming
- Weinig open dialoog
- Kennis alleen via formeel leren bewijsbaar
- Mate van eigenaarschap neemt gedurende het proces af
- Geen verankering in lll-perspectief

Resultaten in praktijkonderzoek

- Een open dialoog over leren is mogelijk
- Faciliteer portfoliovorming
- Sta open voor sturing van leerprocessen vanuit het portfolio van de lerende
- Verbind valideren van leren met flexibele leermogelijkheden
- Baseer leerprogramma's op leeruitkomsten
- Investeer in 'verbindend assessment'

Jacques Delors, 2013

Lifelong learning is about work and life, success in work that benefits the community, and the future of our young people. But on a deeper level,

it is about knowing oneself better [-] gaining a kind of self-esteem to help us deal with the risks and constraints of life, and acquiring the ability to take control of our own lives.

CL3S

Dank u voor de
tijd en aandacht

Vragen

rdu@cl3s.com